

Stále více lidí chce pomáhat i po smrti. Za uplynulých 11 let koalice Za snadné dárcovství zaznamenala 141 takových darů ve výši téměř 150 mil. korun

Praha, 11. září – Koalice Za snadné dárcovství provedla průzkum mezi českými neziskovými organizacemi. Z 83 organizací, které vyplnily dotazník, zhruba pětina uvedla, že během uplynulých 11 let byly obdarovány i darem ze závěti. Za loňský rok to bylo 22 závětí v celkové výši přes 23 milionů korun. Rekordní byl rok 2014, kdy šlo o částku přes 72 milionů. Za celé období mezi léty 2006 - 2016 získaly dotázané neziskovky z dědictví zhruba 150 mil. Kč.

Ve srovnání s tím, kolik peněz v České republice každoročně propadá státu z majetku zemřelých, kteří neměli dědice a nezanechali závěť, je to stále ale zanedbatelná částka. Podle údajů ÚZSVM propadlo např. za poslední čtyři roky (z předchozích let nemá úřad údaje) z odúmrťí státu 1,1 mld. Kč. Pro srovnání, za stejné období získaly dotázané neziskovky ze závětí 113 mil. Kč.

13. září je Mezinárodní den závětí

Na 13. září připadá Mezinárodní den závětí (International Legacy Giving Day). Jeho prostřednictvím neziskové organizace po celém světě děkují svým dárcům a také připomínají význam darů ze závětí. K oslavám se už čtvrtým rokem připojuje i česká iniciativa koalice Za snadné dárcovství "Závěť pomáhá", která od roku 2014 sbírá příběhy závěťových darů v České republice, provozuje portál www.zavetpomaha.cz a sbírá data o dobročinné závěti doma i v zahraničí. Letos vydala koalice pro potenciální dárce informační brožuru, představila téma dobročinné závěti širšímu okruhu neziskových organizací a provedla mezi nimi průzkum.

Dary od pár tisícikorun až po milióny

Podle průzkumu nejčastěji odkazují lidé hotovost, méně často nemovitosti, ojediněle cenné papíry a hmotný majetek. V některých případech založí dárči za života svěfenský fond nebo odkazem či v dopise na rozloučenou určí, k čemu má být jejich dar použit. Takto např. rozhodla Prof. Kateřina Šmídková, díky jejímuž odkazu je od roku 2015 udělována cena pro nejlepší českou ekonomku. Prof. Ladislava Šilhánková, která celý život trpěla následky dětské mozkové obrny, zase zřídila fond, jehož prostředky slouží k rehabilitaci a vzdělávání dětí postižených stejnou nemocí.

Mezi lidmi, kteří se rozhodli prostřednictvím závěti darovat svůj majetek na dobročinné účely, patří také paní Soňa. Je to stále velmi aktivní a pozitivně myslící seniorka, profesí je tlumočnice a překladatelka. Paní Soňa nemá děti, a i proto již před dvěma lety sepsala závěť, v níž odkazuje byt po rodičích Výboru dobré vůle – Nadaci Olgy Havlové. „K charitě mám blízko celý život. Honoráře ze svých překladů jsem už dříve posílala na Konto Bariéry, Zdravotnímu klaunovi či jinam, kde to bylo potřeba. Když mne lékaři upozornili na můj zhoršující se zdravotní stav, rozhodla jsem se už před dvěma lety sepsat závěť. Nesmírně se mi tím ulevilo, že jsem díky své spolužačce, profesorce Heleně Illnerové, našla tohle řešení,“ říká paní PhDr. Soňa Nigrinová.

Další zajímavé příběhy dobročinných závětí najdete na www.zavetpomaha.cz.

Z průzkumu koalice vyplývá, že závěťoví dárči jsou velmi často ženy či starší věřící lidé bez příbuzných, případně bez fungujících příbuzenských vztahů. Mezi dárči se také objevují bohatí krajané

v zahraničí. Většina organizací uvádí, že o záměru dárců sepsat závěť v jejich prospěch předem nevěděla a že tyto dárci za života neznala.

Darovat ze závěti se Češi učí, stále však bojujeme se zbytečnými tabu

Nový občanský zákoník sice usnadnil a rozšířil možnosti v oblasti dědictví, což se projevuje i v mírně zvýšeném zájmu o závěti, ale stále platí, že samotné sepsání závěti je pro mnohé Čechy tabu. Podle odborníků z řad notářů je stále jen zhruba každé desáté řízení o pozůstalosti vedeno podle závěti.

Jak ukázal průzkum koalice i lidé ze samotných neziskovek mají značné zábrany o darech ze závěti se svými dárci mluvit. Bojí se ztráty důvěry, téma jim přijde těžce uchopitelné. Většina z dotázaných neziskovek zatím dobročinnou závěť směrem ke svým dárcům nekomunikovala. *“ Neziskové organizace určitě nemusí mít z komunikace dobročinných závětí strach. Starší průzkumy, které si nechala koalice Za snadné dárcovství provést, ukazují, že problémy s dědictvím zažily ve svém okolí téměř tři čtvrtiny lidí a dar na dobročinnost ve formě závěti je přijímán asi 30 procenty obyvatel a je považován za racionální prevenci takových sporů,”* říká Tomáš Vyhnálek, mluvčí kampaně Závěť pomáhá. Příkladem dobré praxe jsou organizace sdružené v koalici Za snadné dárcovství, které závěťovému dárcovství věnují speciální sekce na svých webových stránkách či mají dokonce vyčleněnou personální kapacitu pouze pro tento typ dárcovství.

Zatímco v Česku je darování ze závěti zatím spíše novinkou, na západ od nás je již zaběhnutou praxí. Ve Velké Británii např. tvoří závěti 13 procent všech darů pro neziskové organizace. Ty v minulém roce takto získaly 2,5 mld. liber. Rakouská iniciativa Vergissmeinnicht.at zase uvádí, že rakouské neziskovky získaly v loňském roce ze závětí 55 mil. Euro, tzn. že každé desáté Euro ze všech darů je získáno z dědictví. I proto má u nás velký smysl osvěta a postupná detabuizace tohoto tématu

Kontakt:

Tomáš Vyhnálek, Mluvčí kampaně Závěť pomáhá a ředitel fundraisingu Člověka v tísní
Tel.: 777 787 940, E-mail: tomas.vyhnalek@clovekvtsni.cz

Eliška Froschová Stehlíková, koordinátorka Koalice Za snadné dárcovství, Tel.: 608 177 345, E-mail: eliska.froschova@snadnedarcovstvi.cz